

NGUYỄN THỊ NHUNG – NGUYỄN XUÂN TIÊN (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN TUẤN CƯỜNG – NGUYỄN HỒNG NGỌC (đồng Chủ biên)
QUÁCH THỊ NGỌC AN – NGUYỄN DƯƠNG HẢI ĐĂNG – NGUYỄN ĐỨC GIANG
PHẠM NGỌC MAI – TRẦN ĐOÀN THANH NGỌC – ĐÀM THỊ HẢI UYÊN – TRẦN THỊ VÂN

MĨ THUẬT

6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ NHUNG – NGUYỄN XUÂN TIÊN (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN TUẤN CƯỜNG – NGUYỄN HỒNG NGỌC (đồng Chủ biên)
QUÁCH THỊ NGỌC AN – NGUYỄN DƯƠNG HẢI ĐĂNG – NGUYỄN ĐỨC GIANG
PHẠM NGỌC MAI – TRẦN ĐOÀN THANH NGỌC – ĐÀM THỊ HẢI UYÊN – TRẦN THỊ VÂN

MĨ THUẬT

6

BẢN QUYỀN CUỐN SÁCH THUỘC VỀ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học mỹ thuật trong sách này được tiến hành qua 5 hoạt động.
Mỗi hoạt động, các em thực hiện nhiệm vụ học tập như sau:

- 1 KHÁM PHÁ:**
Bài học có thể được bắt đầu bằng cách: quan sát thực tế, tranh, ảnh, sản phẩm mỹ thuật hay trải nghiệm,....
- 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC, KĨ NĂNG:**
Quan sát, trải nghiệm và tìm hiểu cách thực hiện để rút ra kiến thức, kĩ năng.
- 3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO:**
Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học để thực hành, sáng tạo sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật cá nhân hoặc nhóm.
- 4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ:**
Tham gia trưng bày, chia sẻ cảm nhận và đánh giá về sản phẩm của mình, của bạn. Theo dõi đánh giá của giáo viên.
- 5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN:**
Củng cố và kết nối kiến thức mỹ thuật với cuộc sống.

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng
các em học sinh lớp sau*

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách giáo khoa Mĩ thuật 6 (Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam – Bộ Chân trời sáng tạo) được biên soạn theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh, giúp các em phát huy năng lực sáng tạo trước thế giới tri thức rộng mở, bao la; đồng thời tạo cơ hội cho các em bình đẳng, tự chủ trong học tập cũng như trong vận dụng kiến thức vào cuộc sống hằng ngày. Đây là sự kết hợp hài hoà từ cách khám phá tri thức đến cách tổ chức hoạt động học của bộ sách "Chân trời sáng tạo" và bộ sách "Vi sự bình đẳng và dân chủ trong giáo dục" đã được triển khai ở sách giáo khoa lớp 1 từ năm học 2020 – 2021.

Với cuốn sách này, các em sẽ tiếp tục khám phá, cảm nhận vẻ đẹp của thế giới tự nhiên và xã hội thông qua một số hình thức của nghệ thuật tạo hình cơ bản được nâng cao dần qua các chủ đề bài học phù hợp với lứa tuổi và môi trường giáo dục mới của cấp Trung học cơ sở.

Sách giáo khoa môn Mĩ thuật lớp 6 giúp các em phát triển ba năng lực chung được quy định trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể là Tự chủ và tự học, Giao tiếp và hợp tác, Giải quyết vấn đề và sáng tạo, đồng thời phát triển các năng lực mĩ thuật với các thành phần: quan sát và nhận thức thẩm mĩ, sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ, phân tích và đánh giá thẩm mĩ, qua đó biết thể hiện cảm xúc, trí tưởng tượng về thế giới xung quanh bằng tri thức mĩ thuật trong nhà trường và trong đời sống thực tế.

Các bài học trong mỗi chủ đề cũng giúp các em khám phá vẻ đẹp thiên nhiên, đất nước, con người; có ý thức trân trọng, giữ gìn các di sản văn hoá, nghệ thuật tiêu biểu của Việt Nam và thế giới; góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm.

Nội dung sách bao gồm 18 bài, được chia thành các chủ đề: *Biểu cảm của sắc màu, Nghệ thuật Tiền sử thế giới và Việt Nam, Lễ hội quê hương, Nghệ thuật Cổ đại thế giới và Việt Nam, Vật liệu hữu ích và Bài tổng kết: Các hình thức mĩ thuật*. Các bài học trong mỗi chủ đề kết nối với nhau theo mạch và có tính hệ thống: kết quả của hoạt động trước là khởi đầu cho hoạt động sau; kết quả của bài học trước là khởi đầu cho bài học sau. Kiến thức, kĩ năng trong các bài học được củng cố và phát triển từ dễ đến khó; khuyến khích các em bộc lộ khả năng học tập, sáng tạo theo sở thích và năng lực của cá nhân, năng lực hợp tác nhóm. Kiến thức các bài học trên lớp luôn được gợi mở để các em kết nối với cuộc sống hay hoạt động mới, góp phần hình thành và phát triển năng lực sáng tạo và sáng tạo không ngừng ở các em.

Hì vọng cuốn sách giáo khoa môn Mĩ thuật lớp 6 luôn là người bạn đồng hành thân thiết cùng giúp các em thoả sức sáng tạo theo năng lực, sở thích và điều kiện thực tế của mình.

Chúc các em luôn vui thích và sáng tạo trong học tập.

CÁC TÁC GIẢ

Mục lục

	Trang
Hướng dẫn sử dụng sách	2
Lời nói đầu	3
 Chủ đề: BIỂU CẢM CỦA SẮC MÀU	6
Bài 1 Tranh vẽ theo giai điệu âm nhạc	6
Bài 2 Tranh tĩnh vật màu	10
Bài 3 Tranh in hoa, lá	13
Bài 4 Thiệp chúc mừng	17
 Chủ đề: NGHỆ THUẬT TIỀN SỬ THẾ GIỚI VÀ VIỆT NAM	20
Bài 1 Những hình vẽ trong hang động	20
Bài 2 Thời trang với hình vẽ thời Tiền sử	24
Bài 3 Túi giấy đựng quà tặng	28
 Chủ đề: LỄ HỘI QUÊ HƯƠNG	32
Bài 1 Nhân vật 3D từ dây thép	32
Bài 2 Trang phục trong lễ hội	36
Bài 3 Hoạt cảnh ngày hội	40
Bài 4 Hội xuân quê hương	43

Chủ đề: NGHỆ THUẬT CỔ ĐẠI THẾ GIỚI VÀ VIỆT NAM

Trang

47

Bài 1	Ai Cập Cổ đại trong mắt em	47
Bài 2	Hoạ tiết trống đồng	51
Bài 3	Thảm trang trí với hoạ tiết trống đồng	55

Chủ đề: VẬT LIỆU HỮU ÍCH

59

Bài 1	Sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng	59
Bài 2	Mô hình ngôi nhà 3D	63
Bài 3	Khu nhà tương lai	67

Bài tổng kết: CÁC HÌNH THỨC MỸ THUẬT

71

Giải thích thuật ngữ	75
----------------------	----

Bài 1 TRANH VẼ THEO GIAI ĐIỆU ÂM NHẠC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được sự biểu cảm của chấm, nét, màu trong tranh.
- Tạo được bức tranh tường tượng từ giai điệu của âm nhạc.
- Cảm nhận được sự tương tác giữa âm nhạc và hội họa.

CHUẨN BỊ

Màu vẽ, bút vẽ, thước kẻ, kéo, giấy vẽ theo nhóm.

1**Trải nghiệm vẽ tranh theo nhạc**

- Nghe nhạc, vận động theo giai điệu, tiết tấu của bản nhạc và di chuyển bút vòng quanh giấy.
- Chấm màu và di chuyển bút vẽ thay đổi nét, màu theo giai điệu, tiết tấu của bản nhạc.
- Thường thức và chia sẻ:
 - + Cảm xúc khi xem tranh.
 - + Mảng màu yêu thích trong tranh.
 - + Hình ảnh tường tượng được trong mảng màu yêu thích.

1

2

3

4

Ảnh 1, 3: Phạm Anh Kim

2

Cách tạo bức tranh từ mảng màu yêu thích

Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ tranh từ mảng màu yêu thích trên bức tranh lớn.

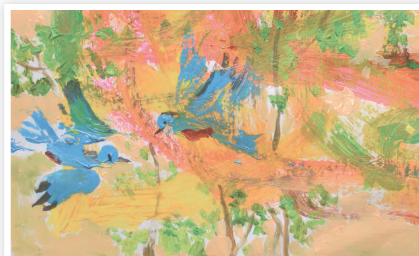

1. Sử dụng một khung giấy xác định mảng màu yêu thích trên bức tranh.
2. Cắt mảng màu đã chọn ra khỏi bức tranh lớn.
3. Vẽ thêm (chấm, nét, màu) để làm rõ hình tượng trong bức tranh.

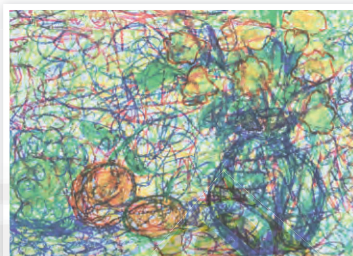
Vẽ tranh theo nhạc là cách thể hiện cảm xúc, giai điệu, tiết tấu của âm thanh bằng đường nét, màu sắc, nhịp điệu của các chấm, nét, màu.

3 Tạo bức tranh từ mảng màu có sẵn

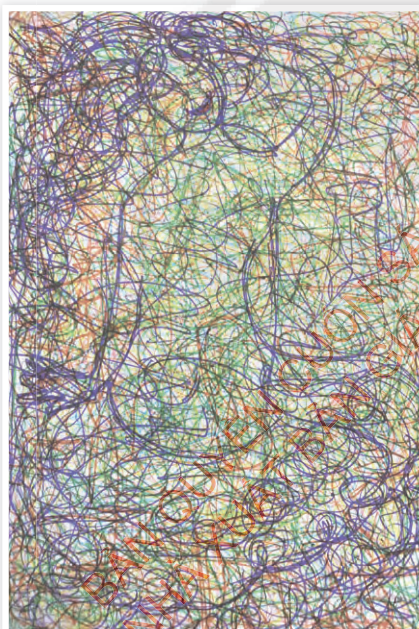
- Tưởng tượng hình ảnh phù hợp với ý tưởng và chủ đề.
- Thực hiện theo cảm nhận.
- Làm khung cho bức tranh.

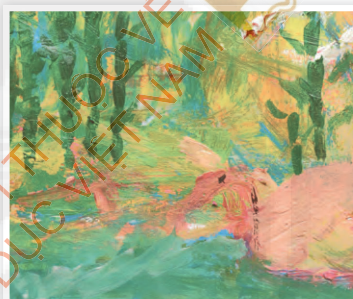
1

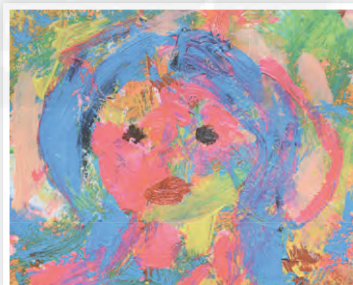
2

3

4

5

Bài vẽ của học sinh:

1. Thuỷ Anh (Hà Nội), Hai chú chim xanh, màu gouache.
2. Hà Lê (Hà Nội), Tĩnh vật hoa quả, màu sáp.
3. Thu Lê (Hà Nội), Nàng tiên cá, màu dạ.
4. Minh Chính (Hà Nội), Suối trong rừng, màu gouache.
5. Hà Thành (Hà Nội), Bạn em, màu gouache.

Lưu ý !

Không vẽ thêm quá nhiều chấm, nét, màu để giữ lại những cảm xúc ban đầu của bức tranh.

4**Trưng bày sản phẩm và chia sẻ**

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bài vẽ em ấn tượng.
- Cảm xúc về chấm, nét, màu trong "bức tranh".
- Hình ảnh em tưởng tượng được từ bài vẽ.
- Cách điều chỉnh để "bức tranh" hoàn thiện hơn.

5**Tìm hiểu tranh trừu tượng của họa sĩ**

- Em tưởng tượng thấy hình ảnh gì trong tranh?
- Em có cảm nhận gì về các chấm, nét, màu trong bài vẽ của mình với tranh của họa sĩ?

1. Jackson Pollock, *Convergence (Hội tụ)*, 1952, sơn dầu, 237cm × 390cm.

2. Phạm An Hải, *Dưới mặt nước*, 2016, acrylic và sơn dầu, 100cm × 200cm.

Hình và màu trong tranh trừu tượng là biểu cảm chủ quan của tác giả, ít lệ thuộc vào yếu tố khách quan.

Bài 2 TRANH TĨNH VẬT MÀU

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được biểu cảm của hoà sắc trong tranh tĩnh vật.
- Vẽ được bức tranh tĩnh vật màu có ba vật mẫu trở lên.
- Phân tích được nét đẹp về bố cục, tỉ lệ, màu sắc trong tranh.
- Cảm nhận được vẻ đẹp của hoa trái trong đời sống và tác phẩm mỹ thuật.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ,
màu vẽ,
vật mẫu.

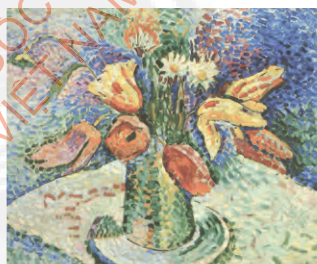
1 Khám phá tranh tĩnh vật màu

Quan sát tranh và cho biết:

- Cách sắp xếp hình, màu của vật mẫu trong tranh như thế nào?
- Hoà sắc và cách diễn tả trong mỗi bức tranh có điểm gì ấn tượng?

1

2

3

4

1. Paul Gauguin (Pôn Gô-ganh), Tĩnh vật với những quả xoài, 1891 – 1896, sơn dầu, 30,4cm × 47,4cm.
2. Henri Matisse (Hăng-ri Mát-tít), Hoa tulip, 1905, sơn dầu, 46cm × 55cm.
3. Van Gogh (Van Gốc), Hoa hướng dương, 1889, sơn dầu, 95cm × 73cm.
4. Trần Lưu Hậu, Tĩnh vật, 2010, acrylic, 75cm × 85cm.

2

Cách vẽ tranh tĩnh vật màu

Quan sát và chỉ ra các bước vẽ tranh tĩnh vật màu.

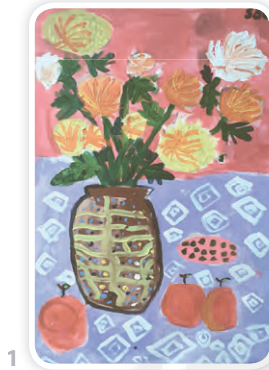
1. Xác định bố cục, tỉ lệ, vị trí hình các vật mẫu và vẽ phác hình.
2. Vẽ màu khái quát tạo hoà sắc chung của bức tranh.
3. Vẽ thêm nét, màu thể hiện cảm xúc và đặc điểm của vật mẫu.

Có nhiều cách vẽ để diễn tả cảm xúc trong tranh tĩnh vật.

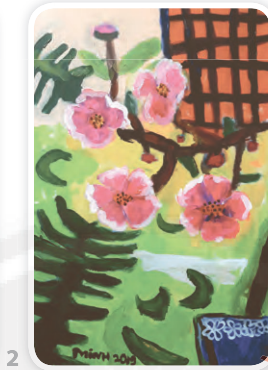
3

Vẽ tranh tĩnh vật màu

- Lựa chọn vị trí quan sát để có bố cục hợp lí cho bài vẽ.
- Thực hiện bài vẽ theo ý thích.

1

2

3

Bài vẽ của học sinh:

1. Phương Thảo (Hà Nội),
Tĩnh vật hoa quả,
màu gouache.
2. Đức Minh (Hà Nội), Hoa,
màu gouache.
3. Hạnh An (Hà Nội),
Tĩnh vật, màu sáp.

Lưu ý !

Luôn quan sát,
so sánh đậm nhạt,
màu sắc khi vẽ.

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bài vẽ em yêu thích.
- Hoà sắc trong bài vẽ.
- Cách diễn tả trong bài vẽ (bố cục, nét, hình, màu, đậm nhạt).

5

Ứng dụng với tranh tĩnh vật hoa quả

Bức tranh tĩnh vật em vừa vẽ có thể sử dụng để làm gì?

Tranh tĩnh vật màu gợi cho người xem cảm xúc và tình yêu với thiên nhiên, phù hợp để trang trí trong đời sống.

Bài 3 TRANH IN HOA, LÁ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được một số kĩ thuật in từ các vật liệu khác nhau.
- Tạo được bức tranh in hoa, lá.
- Nhận biết được biểu cảm và nét đẹp tạo hình của hoa, lá trong sản phẩm in. Biết được cách vận dụng kĩ thuật in trong học tập và sáng tạo mỹ thuật.

CHUẨN BỊ

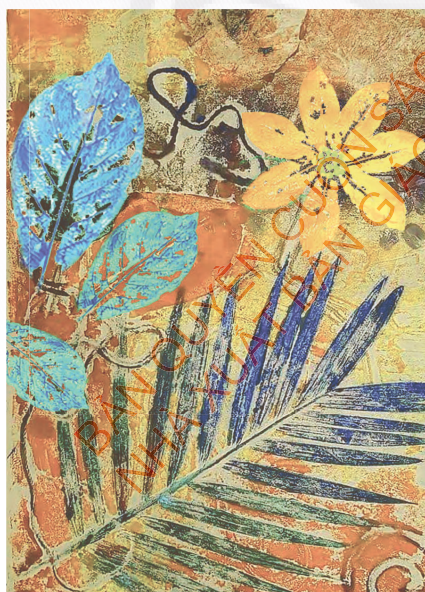
- Đồ vật có phần bề mặt nổi: nắp chai, tấm bìa,...
- Rau, củ, quả, lá cây, hoa, giấy bìa có thể dùng để tạo khuôn in.
- Màu nước, màu acrylic, màu gouache, giấy vẽ.

1

Khám phá tranh hoa, lá

Quan sát tranh và cho biết:

- Nét, hình, màu trong bức tranh được thể hiện như thế nào?
- Bức tranh được tạo ra bằng cách nào?

1

2

Minh họa:

1. Ngọc Mai

2. Tuấn Cường

2

Cách tạo bức tranh bằng hình thức in

Quan sát và chỉ ra cách tạo bức tranh bằng hình thức in.

1. Lựa chọn hoặc tạo những vật liệu có bề mặt nổi làm khuôn in.
2. Bôi màu vào khuôn và in hình lên giấy để tạo bức tranh.
3. In thêm hình, màu tạo sự hài hoà và nhịp điệu cho bức tranh.
4. Hoàn thiện bức tranh.

Hình in có thể tạo được những bức tranh ấn tượng và sinh động.

3

Tạo bức tranh in hoa, lá

- Chọn khuôn in bằng vật sẵn có hoặc tự tạo.
- Thực hiện in tranh hoa, lá theo ý thích.

Mình họa:

1. Minh Hiếu (Hà Nội), Đào xuân, màu gouache.
2. Thanh Ngọc (Thành phố Hồ Chí Minh), Khóm cây ráy, màu gouache.
3. Nhân Phẩm (Trà Vinh), Vườn xuân, màu gouache.
4. Phương Phương (Hà Nội), Hoa lá mùa thu, màu gouache.

Lưu ý !

Có thể tạo khuôn in bằng những vật liệu như: hoa, lá, rau, củ, quả, bìa các tông, nắp hộp, tẩy, tấm bông,...

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bức tranh in hoa, lá em yêu thích.
- Biểu cảm của nét, hình, màu trong tranh.
- Kỹ thuật in và chất lượng hình in.
- Cách điều chỉnh để hoàn thiện và nâng cao tính thẩm mỹ cho bức tranh.

5

Tìm hiểu nghệ thuật tranh in trong đời sống

Quan sát và chỉ ra hình ảnh trong tranh, màu sắc, đường nét và cách tạo bức tranh.

1

Tranh in thuộc lĩnh vực đồ họa tạo hình; được thể hiện bằng cách gián tiếp đưa chấm, nét, hình, màu từ một khuôn in lên mặt giấy, vải,... để thể hiện ý tưởng của họa sĩ.

Kỹ thuật và hình in có thể ứng dụng trên nhiều loại sản phẩm phục vụ đời sống như: vải, giấy gói hàng, giấy dán tường, áo, váy, mũ, ba lô, giày,...

2

1. Phạm Thị Nguyệt Nga, Dừa nước Bến Tre, 1985, in khắc gỗ màu, 35cm x 45cm.

2. Đường Ngọc Cảnh, Đào Sa Pa, 1992, in thạch cao màu, 60cm x 60cm.

→ Kỹ thuật in đồ họa được sử dụng khá phổ biến trong đời sống; có thể tạo ra tác phẩm mỹ thuật, nâng cao giá trị sử dụng và tính thẩm mỹ cho sản phẩm.

Bài 4 THIỆP CHÚC MỪNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách kết hợp chữ, hình để tạo sản phẩm thiệp chúc mừng.
- Tạo được thiệp chúc mừng với hình có sẵn.
- Phân tích được vai trò của chữ, hình, màu và sự hài hoà trên thiệp. Nhận biết được giá trị văn hoá tinh thần của thiệp chúc mừng trong cuộc sống.

CHUẨN BỊ

Bút chì, màu vẽ, giấy, bìa màu, kéo, hồ dán, sản phẩm mỹ thuật của bài học trước.

1

Khám phá hình thức của thiệp chúc mừng

Quan sát hình và cho biết:

- Hình thức, kiểu chữ, nội dung của thiệp như thế nào?
- Cách sắp xếp chữ, hình, màu trên mỗi thiệp có gì khác nhau?

1

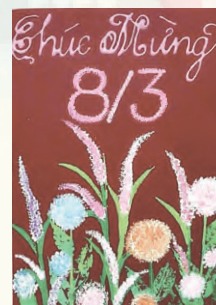
2

3

4

5

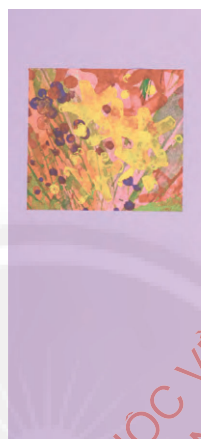
Minh họa:

1. Vân Hà
2. Nguyễn Nhung
3, 4, 5. Ngọc Mai

2

Cách tạo thiệp chúc mừng

Quan sát và chỉ ra cách tạo thiệp.

1. Xác định mục đích và nội dung của thiệp.
2. Lựa chọn giấy, xác định kích thước thiệp.
3. Lựa chọn phần hình ảnh yêu thích trong bài *Tranh in hoa, lá*.
4. Cắt và dán hình đã chọn vào mặt chính để trang trí thiệp.
5. Viết chữ và trang trí thêm để phù hợp với mục đích của thiệp.

Sắp xếp hài hoà hình có sẵn với chữ, màu có thể tạo được thiệp đơn giản.

3 Tạo thiệp chúc mừng với hình có sẵn

- Trổ một khung hình có kích thước phù hợp để lựa chọn phần hình trang trí mặt chính thiệp.
- Di chuyển khung hình trên bài in hoa, lá để chọn mảng màu phù hợp.
- Tạo thiệp chúc mừng theo ý thích.

Minh họa: Thanh Ngọc

Lưu ý!

Chữ, hình, màu trên thiệp cần tạo được sự hài hòa.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Thiệp em yêu thích.
- Cách sắp xếp chữ và hình trên thiệp.
- Sự phù hợp của hình, màu trang trí với nội dung thiệp.
- Cách điều chỉnh để thiệp hoàn thiện về thẩm mỹ.

5 Tìm hiểu ứng dụng của thiệp chúc mừng trong đời sống

- Nêu các cách sử dụng thiệp trong đời sống.
- Chia sẻ dự định về việc dùng thiệp em vừa thực hiện.

Vẽ đẹp tạo hình và những lời chúc tốt đẹp trên thiệp có thể gửi gắm được tình cảm của người tặng tới người thân và bạn bè.

Nghệ thuật Tiền sử thế giới và Việt Nam

Bài 1 NHỮNG HÌNH VẼ TRONG HANG ĐỘNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Nêu được cách mô phỏng hình vẽ theo mẫu.
- Mô phỏng được hình vẽ của người tiền sử theo cảm nhận.
- Cảm nhận được vẻ đẹp và giá trị của mỹ thuật thời Tiền sử. Có ý thức trân trọng, bảo tồn và phát triển văn hoá nghệ thuật của người xưa.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ, hồ dán.

1

Khám phá hình vẽ thời Tiền sử

Quan sát hình và chỉ ra:

- Đối tượng, nội dung thể hiện trong mỗi hình.
- Nét, hình, màu trong các hình vẽ.
- Chất liệu và cách thức thể hiện.

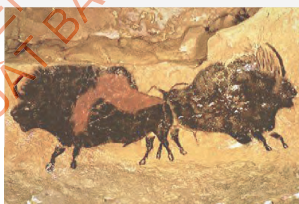
1. Hình mặt người và mặt thú khắc trên đá trong hang Đổng Nội, Hoà Bình, Việt Nam

2. Hình trong hang Altamira (A-ta-mi-ra), Tây Ban Nha

3. Hình trong hang Cosquer (Côt-xơ), Pháp

4. Hình trong hang ở công viên quốc gia Kakadu (Ca-ca-đu), Australia (Ô-xtrây-li-a)

5. Hình trong hang Combarelles (Com-ba-reo), Pháp

Ảnh 1: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Ảnh 2, 3, 4, 5: shutterstock.com

2

Cách vẽ mô phỏng theo hình mẫu

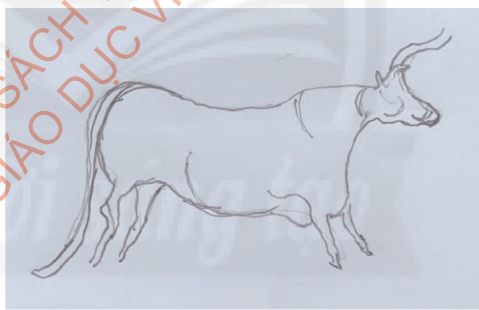
Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ mô phỏng theo hình mẫu.

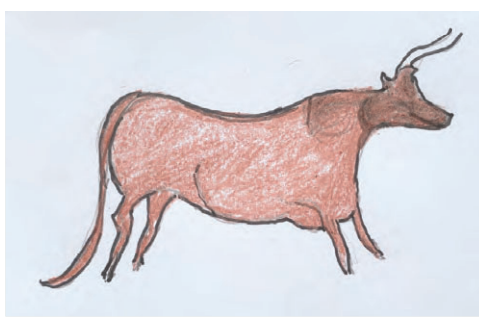
Hình trong hang Altamira, Tây Ban Nha
Nguồn: shutterstock.com

1. Xác định bố cục hình vẽ và phác các nét khái quát.
2. Vẽ, điều chỉnh hình và các chi tiết cho sát với hình mẫu.
3. Vẽ màu.

Mô phỏng hình vẽ trong hang động là một trong những cách tìm hiểu nghệ thuật tạo hình thời Tiền sử.

3

Mô phỏng hình vẽ thời Tiền sử

- Lựa chọn và quan sát hình ảnh để mô phỏng.
- Thực hiện theo ý thích.

1

2

3

4

5

Bài vẽ của học sinh:

1. Tiến An (Hà Nội), Hình cô gái, màu dạ.
2. Tiến Phúc (Hà Nội), Bò rừng, màu dạ.
3. Minh Anh (Hà Nội), Bò rừng, màu sáp.
4. Mỹ Anh (Hà Nội), Người múa, màu gouache.
5. Nghĩa Khôi (Hà Nội), Các cô gái, màu dạ.

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bài vẽ em yêu thích.
- Nội dung, nguồn gốc của hình mô phỏng.
- Sự độc đáo của hình mẫu.
- Nét, hình, màu trong bài vẽ.

5

Tìm hiểu nghệ thuật của người tiền sử

Hãy tìm hiểu và cho biết một số đặc điểm về hình, màu và kĩ thuật thể hiện của nghệ thuật thời Tiền sử.

Hội họa của người tiền sử có thể tìm thấy ở nhiều nơi trên thế giới. Có thể kể đến hàng trăm hang động để lại dấu vết kĩ thuật tạo hình, trong đó tiêu biểu là hang Altamira ở miền Bắc Tây Ban Nha và hang Lascaux (Lơ-xcâu) ở miền Nam nước Pháp vẫn còn lưu giữ nhiều hình vẽ đẹp.

Hình vẽ chủ yếu là các con thú như bò, ngựa, hươu, tuần lộc,... được diễn tả khái quát hoặc chân thực theo cách nhìn của người nguyên thủy. Các đối tượng thường được thể hiện đơn lẻ hoặc theo nhóm.

Màu vẽ được làm từ các loại đá trong tự nhiên với màu sắc khá phong phú như: đỏ, trắng, đen,...

Kĩ thuật vẽ đơn giản. Họ khắc nét vào vách đá rồi dùng ống sậy thổi màu vào từng mảng hình khắc, cũng có thể họ dùng tay hoặc ống sậy, que, lông thú (lợn rừng, thỏ, ngựa,...) để vẽ hoặc dùng hình khắc trên đất sét đắp lên thành hang.

Hình vẽ trong hang Lascaux (Pháp)
Nguồn: shutterstock.com

Mĩ thuật thời Tiền sử thường được lưu lại trong các hang động. Nội dung phản ánh cuộc sống của người tiền sử nhằm truyền tải thông tin, phục vụ nhu cầu sinh hoạt, tín ngưỡng,...

Bài 2

THỜI TRANG VỚI HÌNH VẼ THỜI TIỀN SỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách xử lý hài hoà về tỉ lệ của hình, màu trên sản phẩm thời trang.
- Tạo được sản phẩm thời trang có hình vẽ trang trí thời Tiền sử.
- Phân tích được giá trị thẩm mỹ và tính cân bằng của hình trang trí trên sản phẩm thời trang. Nhận biết được hình thức ứng dụng nghệ thuật thời Tiền sử vào cuộc sống.

CHUẨN BỊ

Giấy A3, bút chì, tẩy, kéo, hồ dán, giấy gói quà.

1

Khám phá cách tạo hình thời trang đơn giản

- Chọn giấy và thực hiện theo các bước sau:
 - + Gấp đôi tờ giấy thành hai phần bằng nhau.
 - + Từ nếp gấp vẽ một nửa hình áo hoặc túi xách.
 - + Cắt theo nét vẽ và mở giấy ra.
- Chỉ ra nguyên lý cân bằng, đối xứng trong hình cắt.

Lưu ý !

Giấy cắt áo/túi phải có kích thước từ A3 trở lên.

Minh họa: Tuấn Cường

2

Cách trang trí sản phẩm thời trang

Quan sát, chỉ ra cách tạo hình và trang trí sản phẩm thời trang.

1. Xác định vị trí và tỉ lệ của hình cắt trang trí trên sản phẩm thời trang.
2. Cắt mảnh giấy có kích thước phù hợp với hình sẽ trang trí.
3. Vẽ, cắt và dán hình trang trí vào vị trí đã chọn.
4. Trang trí thêm để hoàn thiện sản phẩm thời trang.

Kết hợp hình vẽ thời Tiên sử với họa tiết trang trí hiện đại và màu sắc có thể tạo được hình trang trí mới cho sản phẩm thời trang.

3 Trang trí sản phẩm thời trang bằng hình vẽ thời Tiền sử

- Lựa chọn hình vẽ thời Tiền sử và giấy có họa tiết trang trí phù hợp.
- Thực hiện trang trí sản phẩm theo ý thích.

Sản phẩm của học sinh:

1. Bảo Anh (Hà Nội), Trang trí áo, vẽ và cắt dán vải.
2. Khánh Hà (Hà Nội), Trang trí áo, vẽ và cắt dán vải.
3. Lê Hoàng (Hà Nội), Trang trí túi, vẽ và cắt dán giấy.
4. Hồng Anh (Hà Nội), Trang trí váy, vẽ và cắt dán giấy.

Lưu ý !

Có thể dùng hình mô phỏng đã thực hiện ở bài trước làm họa tiết trang trí sản phẩm thời trang.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Sản phẩm thời trang em yêu thích.
- Sự độc đáo của sản phẩm thời trang.
- Màu sắc, tỉ lệ hình mô phỏng trong sản phẩm.
- Nguồn gốc của hình mô phỏng.

5 Tìm hiểu nghệ thuật trang trí trên sản phẩm thời trang

Quan sát và chỉ ra những hình thức trang trí trên sản phẩm thời trang xung quanh em.

1

2

3

4

5

6

Ảnh 1, 5, 6: Trần Văn
Ảnh 2, 3: Hải Yến
Ảnh 4: Phương Phương

Hình trang trí góp phần làm tăng vẻ đẹp, tạo ấn tượng trên sản phẩm thời trang.

Bài 3

TÚI GIẤY Đựng QUÀ TẶNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách thiết kế tạo dáng và trang trí một chiếc túi đựng quà đơn giản.
- Thiết kế được chiếc túi đựng quà bằng giấy bìa có trang trí hoạ tiết thời Tiên sử.
- Nhận biết được quy trình thiết kế tạo dáng và trang trí một sản phẩm phục vụ đời sống.

CHUẨN BỊ

Giấy, bút, kéo, hồ dán, màu vẽ, hình vẽ, hoạ tiết của nghệ thuật thời Tiên sử Việt Nam và thế giới.

1

Khám phá các hình thức túi giấy

Quan sát một số hình thức túi giấy và cho biết:

- Túi giấy có công dụng gì trong đời sống?
- Túi giấy thường có các bộ phận nào?
- Kiểu dáng và hình trang trí trên túi giấy như thế nào?

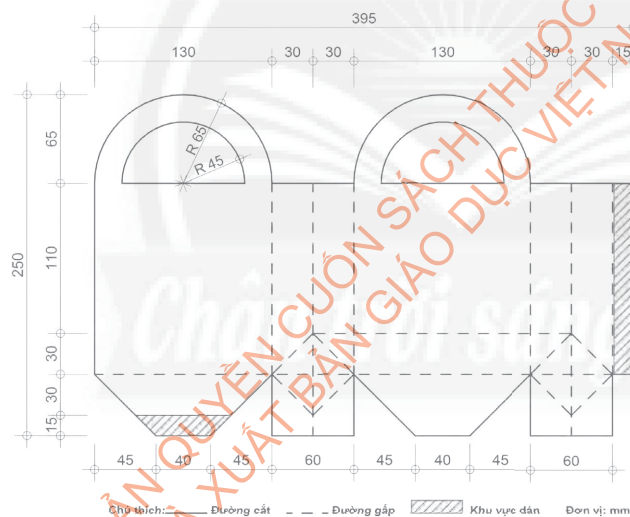

Ảnh 1, 2, 5, 6: shutterstock.com

Ảnh 3, 4: Phạm Anh Kim

2 Cách thiết kế tạo dáng túi đựng bằng giấy

Quan sát hình và nêu cách thiết kế mẫu túi giấy.

1. Xây dựng ý tưởng.
2. Phác thảo, xác định kiểu dáng, kích thước túi.
3. Triển khai bản vẽ kĩ thuật (đơn vị đo: mm)
4. Cắt, gấp, dán hoàn thiện sản phẩm.

Thiết kế tạo dáng túi giấy là dạng thức đơn giản của thiết kế công nghiệp, được thực hiện thông qua bản vẽ kĩ thuật có tỉ lệ hợp lí giữa các bộ phận của sản phẩm.

3 Thiết kế tạo dáng và trang trí túi giấy với hình vẽ thời Tiên sử

- Xác định công năng sử dụng của túi và lựa chọn vật liệu phù hợp.
- Thực hiện theo cách hướng dẫn.
- Xác định vị trí, tỉ lệ và trang trí hình trên bản vẽ.
- Cắt hình theo bản vẽ, dán và hoàn thiện sản phẩm mẫu.

Sản phẩm của học sinh:

1. Ngọc Trang (Thành phố Hồ Chí Minh), Túi trang trí, tổng hợp.
2. Châu Anh (Thành phố Hồ Chí Minh), Túi trang trí, tổng hợp.
3. Thuỳ Dương (Hà Nội), Túi trang trí, tổng hợp.

4**Trưng bày sản phẩm và chia sẻ**

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Sản phẩm em yêu thích.
- Hình dạng, màu sắc, tỉ lệ và tính cân bằng của sản phẩm.
- Cách tạo dáng và sắp xếp hoạ tiết trang trí.
- Công năng của sản phẩm.
- Cách điều chỉnh để sản phẩm đẹp và hữu dụng hơn.

5**Tìm hiểu quy trình thiết kế mẫu một sản phẩm công nghiệp**

Quan sát, thảo luận để nhận biết quy trình thiết kế mẫu một sản phẩm công nghiệp.

Thiết kế tạo dáng (thiết kế sản phẩm công nghiệp) là một lĩnh vực thuộc mỹ thuật ứng dụng, kết hợp nghệ thuật và khoa học công nghệ nhằm tạo ra sản phẩm có tính thẩm mỹ và tiện ích trong cuộc sống.

Bài 1 NHÂN VẬT 3D TỪ DÂY THÉP

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được kĩ thuật kết hợp dây thép và giấy để tạo hình nhân vật 3D.
- Tạo được hình dáng của nhân vật 3D bằng dây thép và giấy.
- Bước đầu nhận biết được tỉ lệ, sự cân đối của hình khối trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

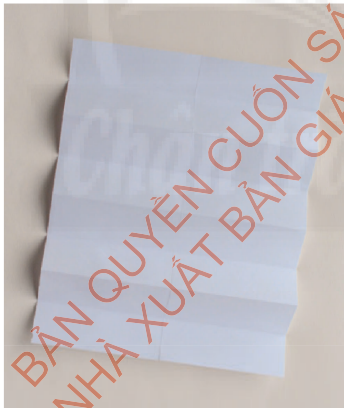
CHUẨN BỊ

Dây thép nhỏ, giấy đã qua sử dụng, hồ dán, băng dính giấy, bút chì, kim điện,...

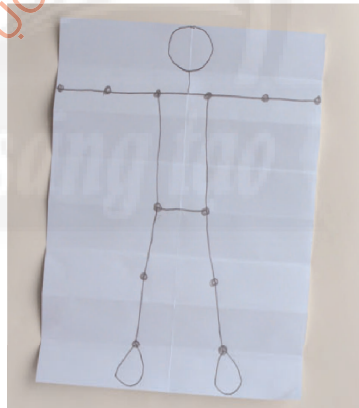
1

Gấp giấy và vẽ hình người đơn giản

- Gấp 1/2 tờ giấy A4 thành 8 phần.
- Vẽ hình đầu và thân người theo gợi ý dưới đây.

1

2

Lưu ý

Nên đánh dấu vào các điểm tương ứng với khớp vai, khuỷu tay, cổ tay, hông, đầu gối, cổ chân trên hình vẽ.

2

Cách tạo nhân vật 3D từ dây thép

Quan sát hình và chỉ ra cách tạo nhân vật 3D từ dây thép.

Lưu ý !

Nên quấn thêm dây thép cho phần khung thân của nhân vật.

1. Cắt một đoạn dây thép dài khoảng 1,5m để làm khung xương cho nhân vật theo hình vẽ ở hoạt động 1.
2. Tạo hình đầu, cổ nhân vật từ khoảng giữa dây thép.
3. Từ cổ tạo vai, tay, thân, hông, chân và các khớp bằng cách xoắn dây thép tương ứng với các vị trí đánh dấu trên hình vẽ. Đoạn dây còn lại quấn tạo khối cho phần thân.
4. Tạo hình khối cho nhân vật bằng cách quấn giấy.

Kết hợp dây thép và giấy có thể tạo được nhân vật 3D diễn tả được các hoạt động của nhân vật.

3 Tạo nhân vật 3D yêu thích

- Lựa chọn dây thép nhỏ có độ dẻo, dễ uốn, vặn.
- Tạo hình khối nhân vật theo ý thích.

Sản phẩm của học sinh:

1. Hà Lê (Hà Nội), Tập thể dục, dây thép và giấy.
2. Gia Bảo (Hà Nội), Đánh cầu lông, dây thép và giấy.
3. Quỳnh Trang, Minh Quân (Hà Nội), Kéo co và chơi cầu lông, dây thép và giấy.

Lưu ý !

Hình dạng của nhân vật phụ thuộc vào lượng giấy quấn vào khung nhân vật.

4

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Nhân vật em yêu thích.
- Hình khối, tỉ lệ giữa các bộ phận cơ thể của nhân vật.
- Cách điều chỉnh để hình khối nhân vật hoàn thiện hơn.

5

Tìm hiểu tác phẩm điêu khắc

Quan sát một số tác phẩm của nhà điêu khắc Alberto Giacometti và cho biết:

- Điểm đặc trưng trong cách tạo hình nhân vật của tác giả là gì?
- Nét biểu cảm được thể hiện qua các bức tượng như thế nào?

Các tác phẩm của Alberto Giacometti:

1. Người đàn ông chỉ tay, 1947, đồng, 179cm x 103cm x 42cm.
2. Người đàn ông đi bộ, 1961, đồng, 60cm x 14cm x 22cm.
3. Tự nắm lấy cuộc sống và biến nó thành kiệt tác, 1950, đồng, 83cm x 26cm x 95,5cm.

Alberto Giacometti (1901 – 1966), nhà điêu khắc, họa sĩ người Thụy Sĩ, nổi tiếng với các tác phẩm điêu khắc có hình thể người và khuôn mặt bị vuốt kéo dài, bề mặt tác phẩm thường gồ ghề, xù xì tạo nét biểu cảm hết sức độc đáo.